

Izv. prof. dr. sc. Tamara Gazdić-Alerić,
voditeljica Centra za europsko obrazovanje
Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Savská cesta 77
10000 Zagreb

Agencija za odgoj i obrazovanje
Donje Svetice 38
10000 Zagreb

Zagreb, 10. studenoga 2021.

Predmet: izvješće o održanome znanstveno-stručnom skupu *Mediji u ranom odgoju i obveznom obrazovanju*

Na Učiteljskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u petak, 5. studenoga 2021., održan je, u skladu s epidemiološkim mjerama, znanstveno-stručni skup *Mediji u ranom odgoju i obveznom obrazovanju* koji je bio zamišljen kao važan dio stručnog usavršavanja u području medijske pismenosti za učiteljice i učitelje u razrednoj i predmetnoj nastavi, alumne Učiteljskoga fakulteta, kao i za stručne suradnice i suradnike. Skup je organiziran u sklopu projekta Agencije za elektroničke medije *Cjeloživotno učenje – razvoj medijske pismenosti u ranom, predškolskom i osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju*, voditeljice izv. prof. dr. sc. Tamare Gazdić-Alerić. Prijava 60 sudionika bila je preko *EttaEdu* sustava Agencije za odgoj i obrazovanje, pa će polaznicima biti dodijeljene i potvrde AZOO-a o sudjelovanju u usavršavanju.

Skup je otvorio prof. dr. sc. Siniša Opić, dekan Učiteljskoga fakulteta, i izv. prof. dr. sc. Tamara Gazdić-Alerić, voditeljica Centra za europsko obrazovanje i organizatorica Skupa. Izv. prof. dr. sc. Tamara Gazdić-Alerić u svome se uvodnom izlaganju osvrnula na studijske programe na nastavničkim fakultetima koji zahtijevaju dopunu vezanu uz medijsku pismenost, na spremnost Učiteljskoga fakulteta da u tome području ponudi specijalističke studije i da razvije nove programe u kojima će to područje biti posebno zastupljeno s posebnim obzirom na njegov multidisciplinaran i interdisciplinaran pristup medijima. Istaknula je da današnje vrijeme više nego ikada traži promjene obrazovnog ustroja i obrazovnih procesa koje su nužne u području medijske pismenosti, što je posebno došlo do izražaja naglim prelaskom na *online* nastavu uslijed pandemije uzrokowane koronavirusom, u čemu su velik doprinos dali upravo učitelji.

Radni dio skupa bio je organiziran kao spoj teorijskoga i praktičnoga dijela. Predavači i voditelji radionica iskusni su znanstvenici i stručnjaci koji se problematikom medija bave s različitim aspekata. U prvome dijelu Skupa dr. sc. Igor Kanižaj, izvanredni profesor na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, održao je predavanje *Kako podučavati o medijskoj pismenosti u OŠ?* u čijem je uvodnome dijelu sudionicima skupa prikazao rezultate nacionalnoga istraživanja o sigurnosti djece na internetu koje je proveo sa suradnicima u sklopu europskoga projekta *HR Kids Online*. U nastavku je sudionicima prikazao brojne primjere iz medija vezane uz manipulaciju medijskim sadržajima, prikriveno oglašavanje, opasnosti

interneta te je prikazao načine na koje djecu treba medijski opismenjavati na njima zanimljiv i primjeren način. Drugo predavanje održala je dr. sc. Marijana Češi, viša savjetnica za hrvatski jezik u Agenciji za odgoj i obrazovanje, pod nazivom: *Mediji i predmet Hrvatski jezik u kurikulskom kontekstu*. Dr. sc. Marijana Češi osvrnula se na Kurikul predmeta Hrvatski jezik, odnosno na treće njegovo predmetno područje – Kulturu i medije. Objasnila je očekivanja predviđena Kurikulom predmeta Hrvatski jezik od prvoga do osmoga razreda osnovne škole s težištem na razini ovladavanja na kraju svakoga razreda. Učiteljice i učitelje osobito su zanimala iskustva iz nastavne prakse, kao i primjeri videolekcija koje su izradili učiteljice i učitelji, a koje je dr. sc. Češi iznijela objašnjavajući učinkovite pristupe podučavanja i učenja. Treće pozvano predavanje održao je dr. sc. Marko Alerić, izvanredni profesor na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost Filozofskoga fakulteta, na temu *Jezik u medijima*. Dr. sc. Marko Alerić objasnio je kako se jezik ostvaruje u medijima, koje su poruke u medijima oblikovane razumljivo, pravilno i jasno, a koje nerazumljivo, nepravilno i nejasno. Kojim se porukama postiže prikrivanje sadržaja, dovođenje primatelja u nesigurnost i zabludu. Predavanje je bilo usmjereni na ospozobljavanje polaznika za kritičniji i objektivniji pristup medijskim porukama, za promišljanje o jeziku kojim su poruke oblikovane, na razini izraza i na razini sadržaja, kao i na promišljanje o iskazanom i prikrivenom sadržaju poruke.

Nakon predavanja i stanke polaznici su imali mogućnost odabratи jednu od četiri ponuđene radionice. U svakoj je radionici moglo sudjelovati maksimalno 15 sudionika.

Prvu radionicu *Područje „Kultura i mediji“: izazov ili poteškoća?* vodile su dr. sc. Vesna Budinski, izvanredna profesorica na Učiteljskome fakultetu i Gordana Ivančić, vanjska suradnica Učiteljskoga fakulteta. Radionica je bila osmišljena s ciljem da se odgovori na pitanje kako kvalitetno, korisno i poučno iskoristiti digitalna dostignuća sa svrhom obrazovanja s obzirom na to da lako dostupni medijski sadržaji stavlju učenika u aktivnu ulogu u procesu učenja. Naglasak radionice bio je na tome da se pokaže kako učenike izložiti kvalitetnim i smisleno oblikovanim digitalnim sadržajima kako bi im se dale najbolje mogućnosti promatranja, zaključivanja, kritiziranja i osmišljavanja sadržaja jer uključenošću učenika u proces podučavanja medijske pismenosti, osiguravamo razvoj kritičkoga mišljenja i logičkoga zaključivanja.

Drugu radionicu *Dijete u središtu industrije oglašavanja* vodile su dr. sc. Martina Kolar Billege, docentica na Učiteljskome fakultetu i Maja Jelić Kolar, vanjska suradnica Učiteljskoga fakulteta. Suvremena industrija oglašavanja stavlja nas pred izazov u kojem se taj proces neprestano propituje. Osvještenost postojanja problema neophodna je za sve podučavatelje i odgojitelje. Za uspješno oblikovanje sustava vrijednosti nužno je razumjeti moderan medijski svijet u kojemu djeca stasaju od prvoga dana života. Radionica je osmišljena kako bi, između ostalog, dala odgovore na pitanja: Zašto su mediji danas izazov svakom odgojitelju, učitelju i roditelju? Kako su veseli oglasi, šareni crtani filmovi i izmišljeni svjetovi ugrozili uobičajen način utvrđivanja sustava vrijednosti i odgoja djece?

Treću radionicu *Elektronička dječja književnost* vodila je dr. sc. Marina Gabelica, izvanredna profesorica na Učiteljskome fakultetu. Elektronička dječja književnost novije je područje dječje književnosti koje obuhvaća digitalne slikovnice, interaktivne priče i druge književne oblike nastale za korištenje na digitalnim medijima (računalima, tabletima, mobilnim uređajima itd.). Riječ je o djelima koja su zanimljiv spoj tehnologije i različitih umjetnosti (književne, likovne, filmske i dr.), a koja – posebice kod suvremenih generacija djece i mlađih – mogu uvelike

utjecati na razvoj interesa za čitanje, kao i istodobni razvoj višestrukih pismenosti. Na radionici su bila predstavljena neka djela elektroničke književnosti sa svojim glavnim odlikama. Polaznici su bili upoznati s nekoliko jednostavnih (i besplatnih) alata/programa za izradu interaktivnih priča i digitalnih slikovnica koje mogu upotrijebiti u neposrednom radu s djecom i mladima.

Četvrtu radionicu Audacity – *24 sata u 60 sekundi* vodio je Marko Gregurić, viši predavač na Učiteljskome fakultetu. Radionica je, osvještavajući važnost sluha uporabom zvukova kojima smo okruženi 24 sata, imala svrhu praktičnog ovladavanja osnovnim vještinama rada u alatu za snimanje i obradu zvučnih zapisa – *Audacity*. Polaznicima su predstavljeni i razni legalni izvori kvalitetnih zvučnih zapisa dostupnih na internetu, a koji su slobodni za preuzimanje i korištenje. U praktičnom dijelu polaznici su trebali u 60 sekundi samo zvukovima dočarati svoja 24 sata. Istodobno su mogli na praktičnom primjeru usvojiti vježbu koju mogu uspješno provesti i sa svojim učenicima u školi.

Sudionici su na Skupu bili upoznati s najnovijim informacijama vezanima uz podučavanje medijske pismenosti u razrednoj i predmetnoj nastavi, uz metodiku poučavanja o medijima, bitnu ulogu jezika u medijima, a okušali su se i u izradi vlastitih medijskih sadržaja i alata. O njihovu zadovoljstvu Skupom govori podatak da je čak njih 97 % ocijenilo predavanja, radionice i Skup u cjelini ocjenom odličan, na skali od pet ocjena.

1. Kako ocjenujete zanimljivost teme Skupa?

34 odgovora

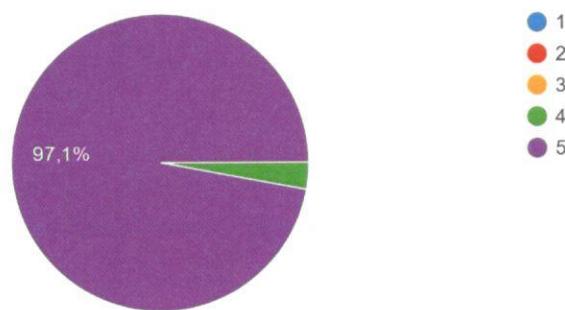
2. Omogućuju li predavanja/radionica razvijanje vještina i primjenu znanja u praksi?

34 odgovora

4. Ocjena Skupa u cjelini!

34 odgovora

Izv. prof. dr. sc. Tamara Gazdić-Alerić,
voditeljica Centra za europsko obrazovanje